San Francisco's Latinotown:
een kleurrijk schilderij

De muren van The Mission

Mission Dolores is het eerste en oudste gebouw van San Francisco. Eromheen groeide The Mission District. En hoewel de buurt niet meer het hart van de stad is, herbergt ze nog steeds de ziel van San Francisco. Het is een wijk vol builen, schrammen en blauwe plekken, want in de straten rondom Mission Dolores leerde *Shaky Town* staan, lopen, vallen en weer opstaan. En schilderen. *AmericA* verkent het bestbewaarde geheim van San Francisco.

TEKST → ROBERT DE KONING (JOURNEYLISM.NL)
FOTOGRAFIE → ELLEN LINNENKAMP (JOURNEYLISM.NL)

Een duidelijke politieke boodschap

Mission Dolores werd gebouwd tussen 1782 en 1791

Aan de oevers van een beek verschijnt in 1776 een aantal mannen. Gekleed in pijen en uniformen beginnen ze, tot verbazing van de streekbewoners, te graven. Spade na spade gaat de grond in. De mannen graven door tot hun witte gezichten de kleur van de toekijkende *natives* hebben aangenomen. De berg grond naast het gat is immens. De mannen planten de spades erin, pakken bijl en zaag en verplaatsen hun aandacht naar de omringende bomen. Ze vellen stam na stam, zagen plank na plank. Muren worden opgetrokken, balken dwarsgelegd en deuren in scharnieren gehangen. Een paar maanden nadat ze zijn gearriveerd, rolt de laatste echo van het gehamer en geklop de heuvels af de baai in. De mannen schroeven een bord op de vrucht van hun arbeid. Mission San Francisco de Asís staat er op. San Francisco is geboren.

Zes jaar nadat ze zijn gearriveerd, gaan de mannen, naast zieltjes, op zoek naar zand en stro. Al snel wordt de grondberg, die naast de missie wortel heeft geschoten, geflankeerd door een zandhoop en strobaal. De beek, door de mannen gedoopt tot de Arroyo de los Dolores – 'Beek der Droefenis' – kabbelt erlangs. Als alchemisten mengen de mannen berg, hoop en baal met het water uit de beek. Stenen bakken ze, en zonder het te weten bouwen ze voor de eeuwigheid.

Wilde Westen

Mission Dolores, 320 Dolores Street, is het eerste en oudste gebouw van San Francisco. Er omheen groeide The Mission District. En hoewel de buurt niet meer het hart van de stad is, herbergt ze nog steeds de ziel van San Francisco. Het is een wijk vol builen, schrammen en blauwe plekken, want in de straten rondom Mission Dolores leerde *Shaky Town* staan, lopen, vallen en weer opstaan. De gehavende schoonheid dreigt dankzij de *dot.com*-industrie echter te verdwijnen onder een foundation van grootkapitaal. Wie nog niet zo lang geleden zei in The Mission te wonen, was waarschijnlijk immigrant uit Latijns-Amerika, lid van MS-13, Norteño, Sureño, kunstenaar, dakloos of alles tegelijk. De buurt was de Latino-evenknie van Chinatown, een plek waar je even makkelijk een taco, tortilla of pupusa bestelde als neergeschoten werd in een *drive-by* van de Norteño-gang. Een soort Wilde Westen van San Francisco dus, waar nu, net als toen, de oude bewoners zich belaagd voelen door de 'goudzoekers'. Avonturiers die in de gedaante van hipsters, *dot.com-dinkies* en *trustfund-babies* aan de Latijns-Amerikaanse wortels van de wijk zagen.

Gouden kooi

Dat, zoals de Amerikanen dit noemen, de wijk 'gentrificeerd' is, is gezien de economische ontwikkelingen van de stad en de ligging van de wijk niet vreemd. Hoewel de stad nog steeds bovengemiddeld veel daklozen heeft, begint San Francisco op een gouden kooi te lijken. Huurprijzen schieten door het dak en de dollars die verdiend worden in Silicon Valley duiken op in de stad en in The Mission. Ze volgen het pad dat werd gebaand door kunstenaars en bohemiens die, aangetrokken door lage huren, begin jaren negentig de nieuwe buren van Miguel, Che en Maria werden. In hun voetspoor volgen sinds het begin van het millennium de *middle- en upperclass*. Voorlopig is het resultaat van de *gentrification* een 75.000 zielen tellende wijk die tot de meest diverse van San Francisco behoort; een gepeperd wereldgerecht met 50 procent *Hispanics*, 25 procent *Caucasians* en 25 procent *Asian- & African-Americans* als ingrediënten.

Sinds 1994 siert het door zeven vrouwelijke kunstenaars gemaakte MaestraPeace het Women's Building

Hele flatgebouwen zijn beschilderd

Mural op een van de bekendste *thrift-shops* van The Mission: The Apartment (hoek Lexington-18th Street)

Mural Alley, Balmy Street

Golden Triangle

The Mission wordt aan de noord- en aan de westkant begrensd door de Central Freeway 101. Cesar Chavez Street is de meest zuidelijke straat en Market, Sanchez en Dolores Street vormen de oostgrens. De smeltkroes die de wijk op papier lijkt te zijn, blijkt in de praktijk vooral in het weekend in Mission Dolores Park te borrelen. Hier komen hipsters, gays uit de Castro, Aziatische gezinnen, studenten en Latino's samen om te barbecueën, te spelen, muziek te maken of zich te warmen aan de zon. Terwijl de rest van de stad, zeker 's zomers, is bedekt door een deken van mist schijnt dankzij een microklimaat in The Mission vaak de zon. Ze dankt er een van haar bijnamen aan: de *Golden Triangle*. Aan het einde van de dag verandert Mission Dolores Park in de patio van de daklozen. Alle bezoekers vertrekken bij zonsondergang weer naar hun eigen 'buurt in de buurt': gays naar de Castro, hipsters naar straten rondom het park en de Hispanics naar 24th Street en zuidelijker. The Mission lijkt daarom meer op een piñata dan op een smeltkroes; een kleurrijk geheel aan de buitenkant, maar sla ertegen en er stromen allemaal verschillende snoepjes uit.

Levend schilderij

The Mission is zo kleurrijk als de regenboog, en niet alleen vanwege de afkomst van haar inwoners. Het zijn de straten, of beter de muren van The Mission die de wijk kleuren. *Muralismo* noemen de Latijns-Amerikaanse inwoners dit. Muren, garagedeuren, schuttingen, zelfs hele gebouwen zijn bedekt met graffiti. Graffiti die,

'The Mission lijkt daarom meer op een piñata dan op een smeltkroes'

De liefdadige Sisters of Perpetual Indulgence op de grens van The Mission en Castro

Gentrificatie in beeld gebracht

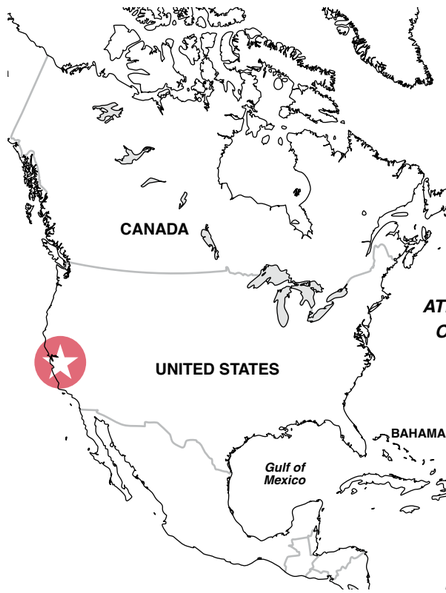

CAPITOOL LAAT JE DE WERELD ZIEN!

Capitool laat zien in
129 gidsen:
51 landen
49 steden
38 streken / eilanden
53.417 foto's
3.292 illustraties

Capitool biedt al meer dan 20 jaar het allergrootste reisplezier:

- De vijf sterren-reisgids voor levensgenieters
- Zorgvuldig samengestelde, kwalitatief hoogwaardige inhoud
- Schitterende foto's en illustraties
- Bestand tegen intensief gebruik voor, tijdens en na je reis
- De gids die je nog lang zult bewaren samen met je herinneringen

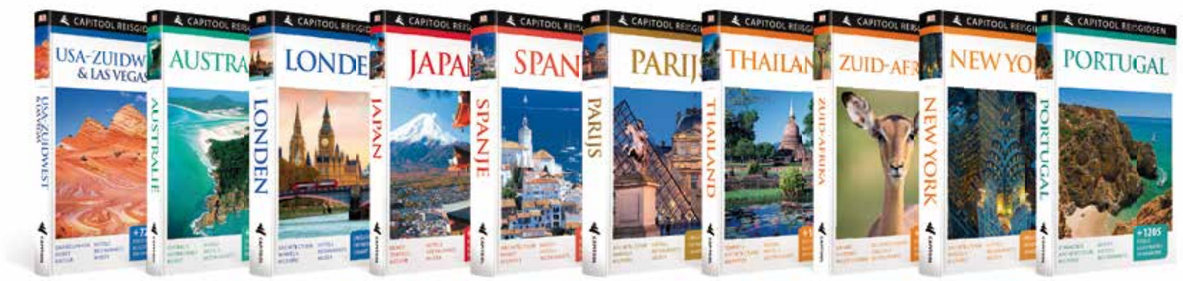

Voor het complete aanbod allergrootste reisplezier zie **capitool.nl**

Verkrijgbaar bij alle (online)boekhandels

zeker in de blokken rond 24th Street, verder gaat dan een narcistische *tag*, Muurschilderingen vertellen in The Mission het verhaal van volkeren, van culturen. Muur na muur is beschilderd met echo's uit het verleden. Verhalen uit El Salvador, Mexico, Guatemala, Honduras. Trots, weemoed, verdriet, dood, geweld, hoop en liefde. Zwijgend vertellen de muren van The Mission hun verhaal. Balmy Street is een van de meest bekende plekken om *murals* uit Midden-Amerika te zien. Hier vind je de overlevering van generaties immigranten, met kwast en spuitbus op hout en steen geschreven. Verder naar het noorden, vlak bij het BART-station 16th & Mission, hebben kunstenaars en activisten de traditie voortgezet. In Sycamore Street, Clarian Alley en op het gehele Women's Building hebben ze de muren een stem gegeven. Een stem, die soms fluistert van schoonheid en dan weer schreeuwt uit protest. Getekend door de murals en de geschiedenis van haar bewoners is The Mission een levend schilderij. De ene keer vaal met afbladderende verf, de andere keer glimmend onder een nieuwe laag vernis. Op Valencia Street rijgen de nieuwe bewoners boetiekjes, cupcake-winkels en *latte*-bars aan elkaar. Op Mission Street kun je je laven aan al het goeds van de Latijns-Amerikaanse keuken. En wie 24th Street en Cesar Chavez Street kruist en zuidwaarts afdaalt, wordt dichter en dichter aan de borst van Latijns-Amerika gedrukt.

Straathond

De snelle veranderingen die The Mission District ondergaat, de muurschilderingen, het zonnige microklimaat en de ongeëvenaarde rijkdom aan Latijns-Amerikaanse restaurants, maken de wijk een aantrekkelijke bestemming voor bezoekers aan San Francisco. Twin Peaks met haar beroemde vergezichten over stad en baai, het Ferry Building (Farmers Market), Haight-Ashbury, Golden Gate Park en Chinatown; ze liggen allemaal op een klein uur lopen. Daarnaast staat de wijk schouder aan schouder met San Francisco's gay en uitgaansdistrict The Castro, grenzend aan Mission Dolores Park. En die criminaliteit en het geweld waar The Mission

The Mission District: een levend museum

District om bekend stond? Zeker, de buurt heeft haar wilde haren nog niet helemaal verloren. Of zoals een bewoner het omschreef: "The Mission is als een zwerfhond, die te vaak een schop gekregen heeft. Je kunt hem adopteren en hem een warm en liefdevol thuis geven, maar op een goede dag zal hij de hand bijten, die hem voedt."

Highlights van The Mission

Eten en drinken

The Mission is *the place to be* voor de Mexicaanse keuken en delicatessen uit alle hoeken en gaten van Latijns-Amerika. Een icoon is het ruim veertig jaar oude La Taqueria (winnaar van de verkiezing van ESPN Amerika's beste burrito 2014) op 2889 Mission Street. Taqueria Cancún op 2288 Mission Street is een andere hotspot. Zeitgeist (**www.zeitgeistsf.com**) is een oude *biker bar* die langzaam met haar tijd meegaat. De achtertuin doet dienst als biertuin en met de slogan *warm beer * cold women* kun je alle kanten op.

Winkelen

Heel zwart-wit gesteld biedt Mission Street het winkelaanbod uit het verleden en Valencia Street dat van de toekomst van The Mission. 'El Corazon de la Misión', het hart van The Mission, is 24th St. Tussen Mission St. en Potrero St. vind je winkels, restaurants en – niet te vergeten - muurschilderingen.

Slapen

Slapen in een *Victorian* in San Francisco is geen droom. The Inn San Francisco is gevestigd in een uit 1872 stammende roze wolk. Inclusief hot tub en zonnedek: www.innsf.com.

Optochten

Carnaval (**www.carnavalsanfrancisco.org**) en Dia de Los Muertos (**www.dayofthedeadsf.org**) zijn twee grootse optochten in The Mission. De Gay Pride finisht om de hoek op Market Street en zet de buren van The Castro in vuur en vlam (**www.sfpride.org**).

Mission Dolores

San Francisco's oudste gebouw is dagelijks voor $5 te bewonderen (voor tijden en uitzonderingen: **www.missiondolores.org**).

Chillen

Mistig in de stad? Grote kans dat de zon schijnt boven het Mission Dolores Park, in weekenden dé plek om lekker mensen te kijken.

Muurschilderingen

In elke hoek en elk gat van The Mission District tref je murals aan. Hotspots zijn Balmy Street (tussen 24th en 25th Street bij Garfield Square), Clarian Alley en Sycamore Street (tussen 17th en 18th St., ter hoogte van Mission en Valencia Street) en 24th Street tussen Mission Street en Potrero Street. Het Women's Building op 3543 18th Street is volledig met muurschilderingen bedekt.

Tour

Precita Eyes Mural Arts & Visitors Center organiseert ieder weekend tours met gids langs de meest bijzondere murals van The Mission (**www.precitaeyes.org/tours**).

Film

The Mission District speelt een hoofdrol in de film *La Mission* van regisseur Peter Bratt. In de film worstelt vader Che met de homoseksualiteit van zijn zoon en de gentrificatie van de buurt. *Lowriders*, bendes, murals en muziek omlijsten dit portret van een gemeenschap, die zichzelf probeert te blijven in een wereld die verandert.